

Kuntien ilmastosuunnitelmat

Tiedot kunnan päästökehityksestä

Miia Berger, ympäristöministeriö

Kunnilla on merkittävä rooli Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa

Kunnat vastaavat alueillaan muun muassa kaavoituksesta, maankäytöstä, liikennesuunnittelusta, energiayhtiöiden omistajaohjauksesta, monien rakennusten lämmitystapavalinnoista, koulutuksesta ja julkisista hankinnoista

Velvoite laatia kunnan ilmastosuunnitelma

[Ilmastolain \(423/2022\) 14 a §](#)

Kuntien suunnitelmavelvoite ilmastolaissa

- Ilmastolakiin sisältyy 1.3.2023 alkaen kunnille velvoite laatia tai päivittää ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa.
- Ensimmäinen ilmastolain mukainen suunnitelma tulee laatia viimeistään valtuustokaudella 2025-2029. Avustusta voi hakea kuitenkin jo kuluvalta valtuustokaudelta alkaen. Avustusta myönnetään kuitenkin jo kuluvalta valtuustokaudella tietyin kriteerein.
- Tavoitteena on vahvistaa kuntien ilmastotyötä ja ilmastolain tavoitteiden toteutumista.

Ilmastolain suunnitelmavelvoitteen sisältö (dia 1/2)

Kunnan ilmastosuunnitelman hyväksyy valtuusto. Kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista. Suunnitelma on otettava huomioon kuntastrategiassa sekä toimintakertomuksessa.

Kunta voi laatia suunnitelman myös yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Yhteisessä suunnitelmassa on oltava kuntakohtaiset tavoitteet ja toimet. Yhteinen suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan valtuustossa.

Kunta voi halutessaan sisällyttää suunnitelmaan myös ilmastonmuutokseen sopeutumista ja hiilinieluja koskevia tavoitteita ja/tai toimia.

Ilmastolain suunnitelmavelvoitteen sisältö (dia 2/2)

Kunnan on laadittava taikka päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa.

Suunnitelmassa on oltava:

- 1) tavoite kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa;
- 2) toimet, joilla kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään kunnassa;
- 3) tiedot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä kunnassa;
- 4) tiedot suunnitelman toteutumisen seurannasta;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeellisiksi katsotut seikat.

Tiedot kasvihuonekaasupäästöjen kehittymisestä

Kuntien päästötiedot ovat saatavilla esimerkiksi Syken ylläpitämästä [kuntien ja alueiden käyttöperusteisesta päästötietopalvelusta](https://hiilineutraalisuomi.fi) (hiilineutraalisuomi.fi)

Kattavuus:

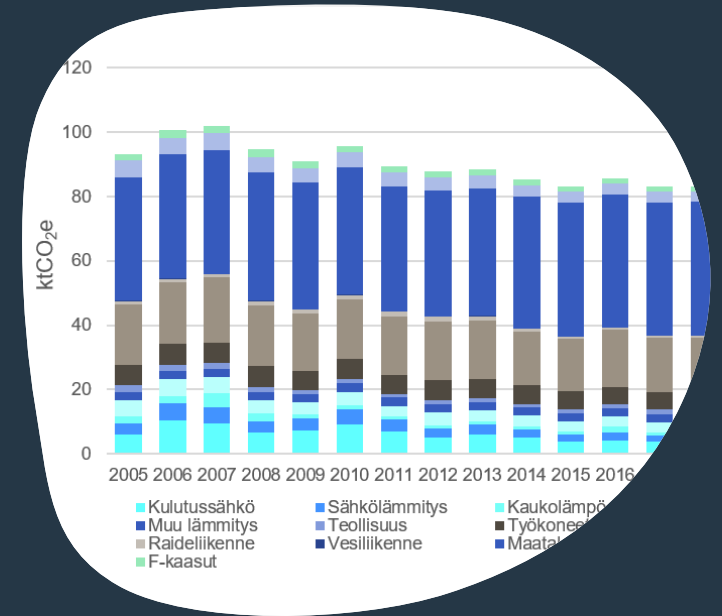
- Käytännössä ilmastosuunnitelman tulisi sisältää tiedot kunnan alueelta aiheutuvista kasvihuonekaasupäästöistä päästökauppaan kuuluvia erillisvoimalaitoksia ja teollisuuslaitoksia sekä raskasta kauttakulkuliikennettä (paketti-, kuorma- ja linja-autot) lukuun ottamatta = Hinku-laskenta ilman päästöhyvityksiä
- Kunta voi halutessaan sisällyttää laskentaan myös muita päästölähteitä
- Kunta voi halutessaan käyttää myös muuta päästölaskentajärjestelmää

Lisätietoja [oppaasta kunnan ilmastosuunnitelman valmisteluun](#) – Luku 4.2

Suosituksia

- Päästötietojen esittäminen vuosittain valitulta tarkastelujaksolta.
- Päästösektorien osuuksien esittäminen kokonaispäästöistä, jotta syntyisi käsitys, mitkä ovat suurimmat päästölähteet kunnassa ja millä sektoreilla ovat suurimmat päästövähennyspotentiaalit.
- Päästökehitystä kannattaa analysoida suunnitelmassa monipuolisesti, esimerkiksi millä tavalla päästöt ovat kunnassa kehittyneet, millä päästösektoreilla on ollut erityisesti muutoksia ja mistä muutokset ovat mahdollisesti johtuneet.
- Päästökehityksen tietojen esittäminen niin pitkältä ajalta, kuin ne ovat saatavissa tai vähintään kunnan asettamasta vertailuvuodesta alkaen.
- Päästökehityksen kuvaaminen ilmastosuunnitelmassa ilman päästöhyvityksiä

Kuntien ilmastosuunnitelmat –avustushaku

[Linkki hakuilmoitukseen \(ym.fi\)](https://ym.fi)

Kuntien ilmastosuunnitelmat -avustushaku

Ympäristöministeriö myöntää avustusta ilmastolain mukaisen kuntien ilmastosuunnitelmien valmisteluun.

Kuluvalle valtuustokaudella (2021-2025) avustusta myönnetään vain kunnille, joilla ei ole olemassa olevaa ilmastosuunnitelmaa tai joiden suunnitelma on vanhentunut

Ympäristöministeriön osuus ilmastosuunnitelman valmistelun avustuskelpoisista kustannuksista voi olla 100 %, kuitenkin **enintään 45 000 € per suunnitelmaan osallistuva kunta**.

- Jos ilmastosuunnitelman valmisteluun osallistuu esimerkiksi kaksi kuntaa, enimmäisavustus on 90 000 €.

Kokonaisuudessaan avustusta on jaettavissa noin 2,6 miljoonaa euroa per vuosi. Avustukset myönnetään hakemusten saapumisjärjestyksessä niin pitkään kuin määrärahoja riittää kunakin vuonna.

Avustus on jatkuvassa haussa.

Opas kunnan ilmastosuunnitelman valmisteluun

[Linkki oppaaseen](#)

Kuntien ilmastosuunnitelmaopas

- Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus ovat valmistelleen oppaan ilmastosuunnitelmien valmisteluun.
- Oppaan tarkoituksena on tarjota kunnille tietoa lain vähimmäisvelvoitteiden täyttämisestä, ja kohderyhmänä on erityisesti ilmastotyötään aloittelevat kunnat.
- Oppaaseen sisällytetään kuitenkin myös vaihtoehtoja kunnianhimoisemman ilmastosuunnitelman laatimiseksi, joten opas tarjoaa hyödyllistä tietoa myös ilmastotyössään pidemmälle ehtineille kunnille.

Lisätietoja

Miia Berger, miia.berger@gov.fi

[Kuntien ilmastosuunnitelmat](#) –nettisivu (ym.fi)

- Avustushaku
- Opas
- Tilaisuuksiin ilmoittautumiset
- Tilaisuuksien tallenteet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment